

Södertörns högskola - Institutionen för samhällsvetenskaper
Kandidatuppsats 15 HP i Nationalekonomi C
VT 2011

Vilka institutionella skillnader påverkar mikrolåns effekt?

- En jämförande studie mellan Bangladesh och Nigeria.

Av: Jenna Xiu

Handledare: Thomas Marmefelt, Stig Blomskog

Sammanfattning

Mikrokredit har fått en stor utbredning bland världens utvecklingsländer. Huvudsyftet med mikrokredit är att människor som lever i fattigdomen ska få ta ett lån, låntagarna ska sedan investera pengarna i en verksamhet som ska ge långsiktig inkomst. På detta sätt ska låntagarna kunna försörja sig själva och få en förbättrat levnadsstandard. Men resultatet för mikrokrediten har varit olika i olika länder. Effekten av mikrokredit har inte varit lika framgångsrik i Bangladesh som Nigeria, detta beror på institutionella skillnader som påverkat mikrokredits effekt.

I uppsatsen jämförs sex olika institutionerna i Bangladesh och Nigeria. Dessa institutioner är microfinance organisation (MFI), räntenivå, investering, ekonomisk frihet, könsroller och lån. Dessa institutioner påverkar mikrokrediten genom hela processen, från när en låntagare beslutar sig att ta ett lån tills lånet är helt återbetalt.

En fördjupande analys av dessa institutioner i Bangladesh och Nigeria visar sig att de avgörande institutioner till olika resultat på mikrokreditens effekt beror på MFI och investering. I Nigeria har regeringen hjälpt låntagarna att investera i investeringar som ger hållbart inkomst. Men i Bangladesh har låntagare varit tvungen att lita på sina egna omdömen. MFI i Nigeria är betydligt mindre än i Bangladesh vilket gör att det är lättare att samordna MFI i Nigeria, medan MFI har ett kaosartat tillstånd i Bangladesh. En annan del som Nigerias MFI har lyckats med är att anpassa sina produkter efter låntagares behov.

Innehållsförteckning

1. Introduktion	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Frågeställning	4
1.3 Syfte.....	4
1.4 Metod.....	4
1.5 Disposition.....	4
1.6 Tidigare studier.....	5
2. Mikrokredit och institution.....	6
2.1 Mikrokredit.....	6
2.2 Institution.....	7
3. Teori	7
3.1 Motivering till val av institutioner.....	7
3.2 Microfinance organisation.....	9
3.3 Räntenivå.....	11
3.4 Investering	11
3.5 Ekonomisk frihet	12
3.6 Lån.....	14
3.7 Könroller.....	15
4. Analys.....	17
5. Slutsats.....	25
6. Referenser.....	27

1. Introduktion

1.1 Bakgrund

Mikrokredit har länge varit känt som ett verktyg för utrotning av fattigdomen i utvecklingsländer. Idé till mikrokredit har funnits länge, redan i början av 1700 talet skrev Jonathan Swift om att man bör låna ut ett litet summa pengar till människor som lever i fattigdomen. Dessa personer ska sedan använda pengarna till att förbättra sina levnadsstandarder med. Runt 1840 talet tog Jonathan Swifts idé i form av ”Irish loan fund system”¹.

Den modernare varianten av mikrokrediten startade i Bangladesh då Muhammed Yunus grundade Grameen bank. Han fick Nobel fredspris 2006² för sin insats för Bangladesh och resten av utvecklingsländer.

Världen var inte sena med att lovprisa Muhammed Yunus och mikrokrediten. Alla såg mikrokrediten som den ultimata verktyg för utrotning av fattigdomen. Men på senare åren har man börjat ifrågasätta om mikrokrediten verkligen är ett effektivt verktyg för fattigdomsbekämpning.

Enligt en dokumentär film av Tom Heineman³ ”caught in micro debt” är mikrokredit ett slags ”lyxfällan” för de fattiga i Bangladesh. Istället för förbättrad levnadsstandard har de snarare fått det sämre ställt efter att ha tagit ett lån, dessutom har de hamnat i en skuldfälla.

Även om mikrokrediten i Bangladesh inte har uppnått den önskad resultat finns det exempel i andra länder med bättre resultat. I Nigeria har staten uppmuntrat folk att använda mikrokrediten till utveckling av jordbrukssektor. Staten har sedan köpt upp överskottet av produktionen för att inte få en lägre pris på produktionen.

Även om båda länderna är utvecklingsländer skiljer deras institutioner en hel del från varandra.

Institution i detta fall syftar på sociala institutioner, en sammansättning av sociala och kulturella normer eller beteende inom ett samhälle som påverkas av mänskliga handlingar. Mer av Nigeria och Bangladeshs institutioner kommer att presenteras senare.

Det finns andra faktorer förutom institution som kan påverka mikrokrediten. Men i uppsatsen kommer främst fokusera på institutionella skillnader och dess påverkan på mikrokredit.

---

¹ www.globalenvision.org

² www.grameen-info.org

³ Tom Heinemann (2007) The micro debt

1.2 Frågeställning

Vilka institutionella skillnader påverkar mikrolåns effekt?

- En jämförande studie mellan Bangladesh och Nigeria.

1.3 Syfte

Eftersom två länder på samma nivå av ekonomisk utveckling⁴ har två olika resultat när det gäller fattigdomsbekämpningen med hjälp av mikrokredit borde problemlösningen finnas i institutionella skillnader. Det mest väsentliga i uppsatsen är att ta reda på vilka institutionella skillnader i Nigeria och Bangladesh påverkar mikrokredits effekt. Mikrokredits effekt syftar på hur effektivt fattigdomsbekämpningen har varit och om levnadsstandard har förbättrats.

Uppsatsen går ut på att analysera de valda institutionerna på djupet och sedan jämföra dessa institutioner i Bangladesh och Nigeria med varandra. De valda institutioner är institutioner som har påverka mikrokreditens effekt och enligt tidigare studier har dessa institutioner en signifikant roll för mikrokrediten. Huvudsyfte är att jämföra olika institutionella skillnader i två undersökningsländerna för att få fram en avgörande institution till resultatet, därför omfattar uppsatsen bara Bangladesh och Nigeria.

1.4 Metod

I undersökningen har jag valt att jämföra Nigeria och Bangladesh, två utvecklingsländer med liknade ekonomisk utveckling och ligger på samma nivå när det gäller fattigdom, men länderna har uppvisat olika resultat på fattigdomsbekämpning med mikrokrediten enligt tidigare studier, båda länder har en stor befolkning som har använt sig av mikrokredit, vilket gör att resultat blir mer pålitlig.

Informationen för uppsatsen består av sekundärdata i form av kurslitteratur, tidningsartiklar, forskningsrapporter. Dessa ligger till grunden för den teoretiska delen av uppsatsen. Undersökningen består av tvärsnittdata och tidsseriedata, de data som har använts att jämföra två ländernas institutionella skillnader är från samma år, men data från tidigare åren förekommer också då en jämförande analys på hur utveckling har gått genom åren förekommer.

1.5 Disposition

Uppsatsen börjar med en introduktion som sedan följs av en kortfattad presentation om mikrokredit och institution. Teori delen består av motivering och presentation av valda institutioner. Nästa del består av

---

⁴ <http://www.worldbank.org/>

noggrann teoretisk förklaring om hur dessa utvalda institutioner fungerar i förhållande till mikrokrediten. Sista delen är själva undersökning av institutionella skillnader i Bangladesh och Nigeria. En noggrann analys av institutionella skillnader tillkommer.

Uppsatsen är kvalitativ baserat och är koncentrerat på att analysera teori bakom institutionella skillnader och hur dessa har påverkat mikrolåns effekt.

1.6 Tidigare studier

Användning av mikrokredit har inte pågått länge. Men redan nu har man sett olika resultat på dess effekt. Mikrokrediten har delat forskare på två halvor, den ena halva påstår att mikrokrediten är den ultimata verktyg för utrotning av fattigdom och den andra halva kritiserar mikrokrediten för bristande effekt av fattigdomsbekämpning.

Oavsett vilken halva har rätt har forskningar visat att mikrokrediter verkligen har haft olika resultat i olika länder. Som exempel kan vi ta Bangladesh, eftersom nutida mikrokredit rörelse startade i Bangladesh är utbredning större i Bangladesh än i resten av världens utvecklingsländer. Enligt undersökningar av Richard L. Meyer (2002)⁵ har låntagare av mikrokrediten i Bangladesh inte fått en högre inkomst, deras matintag har inte förbättrats. Undersökningen visar snarare att låntagare har fått sämre ställt än innan de använde sig av mikrokrediten. Detta gäller självklart inte alla låntagare i Bangladesh. I genomsnitt är det mindre än 5 % av låntagare som har lyckats med att få en bättre levnadsstandard med hjälp av mikrokrediten. Resultat från Richard L. Meyers undersökning är inte unik, flera andra forskare har också fått samma resultat. En av dem är Thomas Dichter⁶, han anser att själva teorin med mikrokredit är för bra för att vara sant.

Även om mikrokredit i Bangladesh inte har fungerat som man har hoppats finns det andra mer lyckat exempel. Ett av dessa är mikrokrediten i Nigeria. Mikrokredit är relativ ny i Nigeria och har inte samma utbredning som i Bangladesh. Den delen av mikrokrediten som har lyckats bäst är ett program som är utarbetat av en tidigare senat Ahmed Sani Yeriman Bakura (1999-2007), ”Zamfara State Integrated Development Programme”⁷. Programmet går ut på att med hjälp av mikrokredit förbättra jordbrukssektor. Människor som har använt sig av mikrokrediten fick hjälp av staten att lära sig nya jordbrukstekniker. Förutom att låntagarna har kunnat betala tillbaka lån har de även byggt upp en

---

⁶ A second look at microfinance (2007)

⁷ www.africasia.com

matreserv som gynnar Nigerias befolkning och skapat en långsiktig inkomstkälla för sig själva. Nigerias matproduktion har ökat med 35%⁸ sedan 2000.

Studier av mikrokredit visar att mikrokrediten består av ett antal institutioner som påverkar dess effekt. Tidigare studier visar att microfinance organisation (MFI) som är den viktigaste del av mikrokredit har en tydlig påverkan på mikrokredits effekt. Mycket beror på hur den är uppbyggd och normer bakom dessa MFI.

En annan del är räntenivå. Tidigare studier visar att en låg ränta är viktig för låntagares återbetalningsförmåga.

Mycket tyder på att investering är också avgörande för återbetalning och framtida inkomstkälla för låntagare. Mikrokredit går ut på att låntagare ska via entreprenörskap förbättra levnadsstandard. Ofta investerar låntagarna pengar i ett litet verksamhet. Om investering ska vara möjlig krävs ekonomisk frihet, i ett korrupt samhälle med begränsad investerings möjlighet är det omöjligt att bedriva verksamhet med hjälp av mikrokredit.

Det finns ett positivt samband mellan grupplån och återbetalningsnivå. Studier visar att grupplån är bättre för båda individer och MFI⁹.

En stor del av mikrokrediter använts av kvinnor. Mikrokrediter började som ett lån till kvinnor och enligt familjekonomi är kvinnor bättre på att hantera pengar än man. Kvinnor spenderar pengar på saker som gynnar familjen medans män slösar ofta bort pengarna.

Eftersom tidigare studier visar att dessa institutioner har en signifikant påverkan på mikrolåns effekt ska uppsatsen analysera dessa på djupet för att se vilka av dessa som uppgav skillnaden i Bangladesh och Nigeria.

2. Mikrokredit och institution

2.1 Mikrokredit

Tanken bakom mikrokredit är väldigt enkel. Den traditionella lån kräver att man har ett slags säkerhet för att banken ska kunna ge sitt samtycke till ett lån. Men för fattiga människor i utvecklingsländer är ett traditionellt lån helt uteslutande då dessa personer inte har möjlighet att förskaffa sig den säkerhet

---

⁸ www.worldbank.org

⁹ Richard L. Meyer (2002).

som banken kräver. Mikrokrediten blir lösning för dessa personer, mikrokrediten går ut på att extrem ekonomisk utsatta individer i utvecklingsländer ska få låna ett litet belopp pengar utan säkerhet och med dessa pengar ska de via entreprenörskap skaffa sig en långsiktig inkomstkälla som i sin tur ska leda till en bättre levnadsstandard¹⁰. Processen går ut på att en individ tar ett lån själv eller ansluta sig till en grupp för ett grupplån. Individen lånar sedan pengar från en microcredit organisation (MFI). Det totala lånebeloppet brukar inte överstiga 100 dollar. MFI och individen kommer överens om beloppet och räntenivå, sedan ska individen använda lånet till att investera i en verksamhet som ska ge långsiktig inkomst. Efter en vecka eller två veckor ska de första amortering och ränta betalas.

2.2 Institution

Institution i detta fall syftar på mänskliga handlingsregler som finns i samhället, som kulturella och socioekonomiska strukturer som är skapad av mänskliga handlingar. I uppsatsen kommer jag att jämföra de institutioner som kan ha påverkat skillnaden i effektiviteten av mikrolån i Bangladesh och Nigeria. De valda institutionerna har enligt tidigare studier påverkat mikrokrediten genom hela låneprocessen. Från när låntagare tar sitt beslut för att använda mikrokredit tills låntagare har amorterat hela lånet.

3. Teori

3.1 Motivering till val av institutioner

Val av dessa institutioner baserar på att dessa institutioner har påverka mikrokrediten enligt tidigare studier. Viktigaste är att analysera vilka av dessa institutioner som är den avgörande institution som har påverkat effekt i Bangladesh och Nigeria. Dessa utvalda institutioner har alla en roll i låneprocessen och alla har en signifikant påverkan på mikrokrediten.

MFI (microfinance organisation)

MFI är den viktigaste instrument för mikrokredit. MFI är som en bank för fattiga, utan dessa institutioner når inte mikrokrediten ut till de behövande. De flesta MFI är vinstdrivande, detta för att kunna använda vinsten till att öppna flera MFI och nå ut till flera behövande personer. En av de aspekter som måste ses över är tillgänglighet av MFI i Bangladesh och Nigeria.

---

¹⁰ www.grameen-info.org

En annan aspekt är att se graden av uteslutning och ingen deltagande, avhopp, misskötsel, överlappning och användning av informella finansieringar. Fem indikatorer som indikerar att MFI har misslyckats med sitt jobb. En hög grad av dessa visar att MFI inte har anpassat sig efter efterfrågan på marknaden.

Räntenivå

Räntenivå för mikrokredit är högre än vanliga banker. Detta på grund av en högre transaktionskostnad och en högre risk som MFI måste hantera. Rantas uppgift är att täcka MFI:s kostnader samt ge vinst. Men om MFI tar en högre ränta för vinstmaximering måste låntagare betala överskottet. Det visar att för hög ränta är inte förenlig med MFI:s syfte som är att hjälpa fattiga att förbättra levnadsstandard.

Investering

Att få ett lån betyder inte att levnadsstandard kommer automatiskt att förbättras. Det beror också på hur låntagare väljer att använda/investera lånet. Uppsatsen ska jämföra vilka sektor låntagarna har valt att investera pengar i samt hur många som har lyckats återbetala. På detta sätt ser man hur lyckad investeringen har varit för låntagarna i Bangladesh och Nigeria.

Ekonomisk frihet

Efter att låntagarna har investerat i en affärsverksamhet måste de kunna sälja sin produkt eller tjänst. Vilket betyder att det måste finnas en frimarknad för att låntagarna ska få tillfälle att skaffa sig en inkomstkälla. Det bör finnas ett starkt samband mellan ekonomisk frihet och dess påverkan på mikrokredit.

Lån

Det finns två slags lån, individuellt lån och grupp lån. Studier har visat att grupplån har flera fördelar än individuellt lån. Uppsatsen ska jämföra antalet grupplån och individuellt lån för att se om dessa är avgörande för resultatet.

könsroller

I Bangladesh och Nigeria har kvinnor fortfarande traditionella roller. Att jämföra antal kvinnliga låntagare i Bangladesh och Nigeria ser man om kvinnligt företagande och familjstruktur påverkar effekten.

3.2 Microfinance organisation

Microfinance organisation (MFI) är banker som lånar ut pengar till fattiga personer. Andra service som de också erbjuder är sparande och försäkring. I början av mikrokredit rörelse var det vanligt med nongovernmental organizations (NGO). Men många av dessa blev MFI, vinstdrivande formella banker med syfte att nå ut till flera behövande¹¹. Denna förvandling kallas för transformation som ska analyseras senare.

MFI är kan vara formella och informella banker. Formella MFI betyder att de är registrerade och det finns lagar och reglering i olika länder som bevakar dessa. Informella är icke registrerade, oftast små grupper. I uppsatsen kommer vi att fokusera på formella MFI.

Ägandesätt av MFI finns i flera former, det kan vara regering som äger dessa, klienter ägda, samhälls ägda eller privata.

kriterier för MFI för ett bra resultat

Det finns fem indikatorer som visar att MFI har misslyckats med sitt jobb¹² och dessa är uteslutning och ingen deltagande, avhopp, misskötsel, överlappning och användning av informella finansieringar. Alla dessa indikatorer är låntagares beteende som uppstår då MFI misslyckat.

Uteslutning

Mikrokrediter har varit en marknad till för de ”fattigaste av de fattigaste”. Dessa personer är extra utsatta av olika anledningar och har inte råd att hamna i en skuldfälla. Krediten som MFI erbjuder kräver att klienter amorterar ett litet belopp per vecka. Många blir avskräckta från att använda mikrokrediten då de är rädda för att misslyckas med lånet och hamnar i en skuldfälla. Detta leder till en uteslutning av de som behöver mikrokredit som mest.

Avhopp

Avhopp är en kostsam affär för MFI. Det kostar att ersätta platser med nya klienter som MFI måste lära och informera på nytt. Programs innehåll och utförande som MFI erbjuder är det största anledning till avhopp. Många hoppar av då de inte kan uppfylla målen med återbetalning.

Misskötsel

Misskötsel av återbetalning av lån leder till att inget vidare samarbete kommer att återupptas efter att lånetiden har löpt ut.

---

¹¹ Transforming Microfinance Institutions: Providing Full Financial Services to the Poor (2006)

¹² The demand for flexible microfinance products: lessons from Bangladesh (2002)

Överlappning

Regler säger att en individ bara kan låna från en MFI. Men det är svårt för MFI att ta reda på om låntagarna har ett lån från en annan MFI. Det vanligaste fall av överlappning är att man lånar från en MFI för att återbetala lån till en annan MFI då låntagare inte har möjlighet att skaffa pengar till återbetalning på annat sätt.

Informella finansieringar

Själva syftet med mikrokrediten är dels utrota fattigdomen men också att folk ska få möjlighet att låna från MFI istället för att använda informella finansieringar som "lånehajar", vänner eller släktingar. Men istället har de tvingats att låna från informella källor för att betala tillbaka till MFI.

Alla dessa fem indikatorer är indikatorer på att MFI inte har fungerat. Om vi tittar på problemen bakom dessa indikatorer ser vi att huvudproblemet är att dessa personer är rädda för att inte kunna betala tillbaka lånet eller har problem med återbetalning. Det leder oss till tanken på varför det inte har fungerat.

MFI är dåliga på produktanpassning. MFI har analyserat sina klienter som en enda stereotyp och har erbjudit samma produkter till alla. Men dessa personer har olika bakgrund och är i olika situationer som kräver olika produkter. Vilket leder till att utgång för mikrolån är olika.

För ett lyckat resultat krävs att MFI anpassar sina produkter efter olika efterfrågor från klienter istället för att erbjuda samma produkter för alla individer. Balansgång mellan klienternas välfärd och erbjudande om produkter måste överensstämma med risk och kostnad för MFI.

Transformation av MFI

Enligt studier kan en transformation¹³ av MFI leda till att flera kan få tillgång till mikrokredit.

Transformation går ut på att icke vinstdrivande MFI ska transformera sig till vinstdrivande MFI. Med vinster som genereras från vinstdrivande MFI kan flera MFI öppnas och på så sätt får flera hushåll tillgång till mikrokredit. Ett annat skäl är att vinstdrivande MFI anses vara mer hållbara. Skillnad mellan dessa två MFI är att icke vinstdrivande MFI ägs ofta av staten och den vinstdrivande MFI är privata.

Ett problem med transformerade MFI är att deras syfte ändras. Istället för att hjälpa de behövande har de satt vinstmaximering som sitt största mål. Dessa MFI ger oftare service till rikare klienter som är bättre klienter för MFI än de som verkligen behöver mikrokredit. Vad gäller att nå ut till kunderna och hållbarhet visar studier att det förblir detsamma oavsett vilket form MFI. Detta betyder att transformation av MFI inte är avgörande för mikrokredits effekt.

---

¹³ Transforming Microfinance Institutions: Providing Full Financial Services to the Poor (2006)

3.3 Räntenivå

En av den starkaste kritik till mikrokredit är den höga räntenivån. Ibland har MFI en räntenivå på över 30 %¹⁴. Vilket leder att låntagare har svårighet att betala tillbaka och måste ständigt ta nya lån för att bara betala ränta på det gamla lånet.

MFI är vinst drivande företag. Dessa använder ränta för att täcka sina kostnader. Anledning till den höga räntan grundar på några orsaker.

Transaktionskostnad är högre än vanliga banker. Det kräver mer resurs att låna ut 1000 kr för MFI än vanliga banker då de lånar ut 100 kr i taget. Personal och administrations kostnad ökar i förhållande till att låna ut 1000 kr på en gång.

I ränta har MFI räknat med risken att låntagare inte ska lyckas med återbetalningen. Låntagare som lånar från MFI är högrisk låntagare. Därför är kompensation för risk högre än vanliga banker. Till skillnad från den traditionella lån har låntagare inga säkerheter. Därför är ränta högre för att kompensera brist på säkerhet som banken får hantera.

Om en MFI inte sköter sin transaktion på rätt sätt kan transaktionskostnad öka och det blir låntagare som får betala för misstaget.

3.4 Investering

Tidigare studier visar att låntagarna av mikrolån är ofta analfabeter eller haft lite möjlighet till att gå i skolan. Enligt tillväxtteori ger ökad utbildningsnivå en ökad grad av tillväxt. Men i detta fall påverkar utbildningsnivå investering för låntagarna.

Själva tanken med mikrokredit är att låntagarna ska investera pengar på ett sätt som ska kunna ge långsiktig försörjning. Men för personer som inte har möjlighet att läsa blir möjlighet att göra goda investeringar begränsad. Det troligaste han gör är att härma hans närmaste grannar, släktingar eller andra i sin bekantskapskrets.

Om personer bor i en by med begränsad möjlighet till handeln och att alla i en region producerar samma slags produkt blir resultatet överproduktion. Detta leder till att marknaden hämnar i obalans då utbud är större än efterfråga. Detta leder i sin tur till att dessa personer måste skänka pris för att få sina produkter sålda. När vinsten inte täcker kostnader är det inte längre möjligt att betala ränta och amortering.

Det viktigaste med långsiktig försörjning är att gör rätt investering. Men som utvecklingsekonomen Thomas Dichter sa angående investering i mikrokredit sammanhang är att alla kan inte vara som Bill

---

¹⁴ www.globalenvision.org

Gates¹⁵, han syftar på att entreprenörskap är inte för alla. Om en låntagare gör ett misstag i form av dålig investering som inte ger bra avkastning får han problem med återbetalning.

Entreprenörskap enligt Österrikisk skola

Entreprenörskap enligt Israel Kirzner (1973) som är av den Österrikiska skolan är makten som driver ekonomi framåt. Enligt Israel Kirzner är entreprenörer mer uppmärksam än andra på marknaden och ser möjlighet på marknaden innan andra. Han anser att marknaden är i ojämnavikt när det finns möjligheter att upptäcka. När entreprenörer ser möjligheten och använder den till vinstmaximering skiftar marknaden till en ny jämvikt fast till en högre nivå. På så sätt växer ekonomi med hjälp av entreprenörer, entreprenör skapar inte jobb till sig själva utan också skapar fler jobb möjligheter för andra, vilket förbättrar välfärden.

En sann entreprenör ska se möjlighet och investera i rätt verksamhet. Med bara startkapital är vinsten lång ifrån säker. Om mikrokredits effekt ska öka krävs mer än bara ett lån, utan en bra entreprenör som ser möjligheter och en gynnsam marknad.

En annan aspekt av investering är att räkna med oväntat händelse. De flesta av låntagarna investerar hela lånebelopp i en verksamhet. Om exempelvis en naturkatastrof inträffar har de inte möjlighet att återinvestera på nytt, alltså har de lånet kvar att betala men förlorat sin inkomstkälla.

3.5 Ekonomisk frihet

Ekonomisk frihet är möjlighet för företag och privat personer att bedriva ekonomisk verksamhet. I ett samhälle med hög ekonomisk frihet ska individer kunna fritt kunna välja arbeta, producera, konsumera och investera och regeringen ska tillåta jobbkraft, kapital och varor att flytta fritt.

Enligt ”index of freedom¹⁶” som är en rapport som är utgiven av ”the wall street journal” och ”the heritage foundation” består mätning av ett lands ekonomiska frihet av tio komponenter och resultat är mellan 1 till 100, 100 är högst i ekonomisk frihet skala. De tio komponenterna består av:

- *Affärsfrihet*
Här mäter man förmåga att starta, bedriva, stänga en verksamhet och regleringar som kontrollerar dessa verksamheter samt hur effektiv staten är i regleringsprocessen.
- *Handelsfrihet*
Tullens påverkan på import och export av tjänster och varor.

---

¹⁵ Tom Heinemann (2007)

¹⁶ www.heritage.org

- *Skattemässig frihet*
Skattebördan som lags på av staten, med skatt menas individuellt skatt, företag (kollektiv) skatt och skattevinsten på BNP.
- *Regeringsutgifter*
procent av statens utgift i förhållande till BNP, ideal grad av regeringsutgift är olika för olika länder, det beror på kultur och utveckling.
- *Monetär frihet*
En kombination av prisstabilitet, priskontroll och inflation.
- *Investerings frihet*
Individer och företag ska få flytta resurser fritt över världen utan regleringar. Men detta är inte fallet i de flesta länder.
- *Finansiellfrihet*
Mäter banker och andra institutions effektivitet och hur oberoende de är från regleringar. Banker och andra institution som ägs av staten har en lägre grad av konkurrens kraft och därmed lägre frihet.
- *Egendom (ägende rätt)*
Hur ett lands lag skyddar en persons äganderätt av egendomar, om rättsväsende är fritt från korruption.
- *Fritt från korruption*
Korruptionsgrad, mätning för den här komponenten kommer främst från ”transparency international’s corruption perceptions index”.
- *Arbetskraft*
Hur fritt är det att flytta arbetskraft i landet och vilka lagar och regleringar som hindrar en fri arbetsmarknad.

Ekonomisk frihet är en uträkning av alla dessa komponenter. För att låntagare ska kunna via entreprenörskap starta en verksamhet som ger långsiktig inkomst krävs att någon grad av ekonomiskfrihet ska finnas.

När en låntagare får ett lån måste personen kunna fritt investera. En fungerande handelssystem måste finnas för försäljning och export av varor. Ägare måste kunna få rätten över sina tillgångar och kunna fritt flytta sina tillgångar.

3.6 Lån

När det gäller själva lån finns det två olika alternativ. Låntagarna kan låna pengar individuellt eller sammansluta sig till en grupp av låntagare. Ett individuellt lån är ett lån där en individ har ansvar för sitt eget lån och återbetalning av lånet. När det gäller ett grupplån har alla ansvar för att alla individer i gruppen. Om en individ i gruppen inte har möjlighet att amortera måste resten av gruppen hjälpa till att betala av hans del.

Ett grupplån har några fördelar för MFI, individen som väljs i gruppen anses som ekonomisk trovärdig av de andra i gruppen. Den som väljs i gruppen kommer från samma område/region som resten av gruppen. Individer som godkänner inträdet av en ny gruppmedlem har känt den nya individen sen länge. De har all information om honom och anser att personen är ekonomiskstabil. Det är ett slags kontroll som påminner om bankens kreditkontroll för potentiella låntagare, men gruppen gör en säkrare kreditbedömning än banken då dessa personer har lokalkännedom/personkännedom som banken inte har.

Eftersom alla i gruppen har ansvar att betala sin del av lån. Vid misslyckade riskerar individen att bli en belastning för gruppen och detta bildar ett socialt tryck vilket motiverar individer i gruppen att göra sitt yttersta för att lyckas. Det ökar chansen för mer lyckad resultat.

Efter att en grupp har tagit lån och banken har begränsad tillsynd av deras projekt kommer troligen några av dessa låntagare att vilja ge sig på projekt som är mer riskfyllt än vad banken har räknat med. Men eftersom det är en grupp som är ansvar för återbetalning av lån kommer förnuftiga personer att övertala de mer riskbenägen individer att investera i projekt med mindre risker. Här fungerar gruppen som en övervakare. Men även om en högrisk projekt misslyckas måste de andra i gruppen betala hans del av lån, risken för MFI blir inte större.

I vanliga fall kräver banker hög ränta för högrisk låntagare och låg ränta för lågrisk låntagare för att kompensera för risken av ett lån. Men eftersom gruppen måste betala för utebliven inbetalning från en individ är gruppen ett slags säkerhet. Vilket leder till att risken minskar för MFI och kan reducera räntenivå i framtiden. Att låna till en grupp är mer effektiv¹⁷, för både låntagarna och MFI.

Tiden för återbetalning

En annan aspekt av lån som påverkar mikrokrediten är tiden för första återbetalning. Oftast är återbetalning av mikrokrediten redan en eller två veckor efter lånet¹⁸. En del tror på att en stor del av mikrokreditens misslyckande beror på den korta tiden mellan lån och återbetalning, under den korta

---

¹⁷ Microcredit and poverty alleviation (2007)

¹⁸ Repayment frequency and defaulting microfinance: evidence from India.(2008)

tiden hinner inte låntagare etablera sin verksamhet som ska ge inkomst. Vilket leder till att återbetalning av lån misslyckas. Ett sätt att åtgärda problemet blir att ge låntagare ett mer flexibelt återbetalningsschema där lånetiden förlängs. Studier har visat att om återbetalningstiden förlängs är det mer troligt att återbetalningen sker.

Ett annat problem som den förlängda lånetiden löser är transaktionskostnad. När låntagare inte behöver gå till MFI lika ofta för att träffa tjänstman för återbetalning av sitt lån minskar MFI sin personalkostnad som är en del av transaktionskostnad. Vilket leder att räntenivå också minskar.

3.7 Könsroller

Ett annat perspektiv är att se om kön på låntagare påverkar resultatet. Mikrolån började som ett lån till kvinnor, men är numera tillgänglig för båda könen. Kvinnor står för 75 %¹⁹ av mikrolånen idag över hela världen. Det finns MFI som bara låna till kvinnor.

I utvecklingsländer där mikrokrediter använts är kvinnor ofta diskriminerande på grund av sitt kön. Studier som är baserat på undersökning av UNDF²⁰ visar att länder som har hög grad av ojämnligheter mellan könen hindrar ofta ekonomisk tillväxt och utveckling. Resultatet från dessa studier bekräftas av världsbanken som visar att dessa länder har en högre fattigdomsgrad, lägre och svagare tillväxt och lägre levnadsstandard²¹.

Men orsaker till att kvinnor är mer attraktiv låntagare för MFI är att kvinnor accepterar mindre lånebelopp än män och har högre återbetalningsnivå än män. Undersökningar visar också att kvinnor spenderar pengar på saker som är till nytta för hushåll som mat, boende och hygien, medan män tenderar att spendera saker på annat. Om kvinnor får mer pengar kommer de att använda pengarna till att förbättra levnadsstandard för hela familjen. Plus att kvinnor tenderar att spendera pengar på barnens utbildning, vilket leder till en ökning av humankapital.

Eftersom MFI ser män och kvinnor som två olika låntagare finns det olika metoder av lån för båda könen. Program som har flera män inblandat kräver återbetalning av lån med kortare perioder av små belopp och använder strängare form av övervakning för att minska misslyckandet. När det gäller program med kvinnor har man mindre övervakning och bytt dessa mot sociala garantier. MFI som satsar på kvinnor vill att de främst ska uppnå självförsörjning. Detta för att kvinnor i utvecklingsländer har låga status. Med mikrolåns hjälp till självförsörjning hoppas man:

---

¹⁹ www.globalenvision.org

²⁰ www.hdr.undp.org

²¹ Innovations in Microfinance for the Poorest Families (2002)

1. Kvinnor ska få inkomster och blir mindre beroende av sina män.
2. Inkomster är första steg till att bättra kvinnors position och ska göra kvinnor mer medveten om sina rättigheter.
3. Med deras inkomst hoppas man kvinnors status kan stiga.

Med en mer jämlik position för kvinnor hoppas man generera högre tillväxt och utveckling.

Men många kvinnor i dessa länder blir också utesluten från mikrokreditmarknaden. Att kvinnor ska få tar ett lån eller driver affär är inte socialt accepterade i många utvecklingsländer. Därför utesluts de från möjligheter att förbättra sina levnadsstandarder.

Ur familjekonomi synpunkt får pengar en bättre fördelning och användning när det är kvinnor som får makten över pengarna.

Human development index

Att undersöka hur en familj är uppbyggd använts "human development index" som är mått över välbefinnande i länderna. Index tas fram av FN:s united nations development program, i indexet ingår åtta indikatorer.

- Hälsa
Hur många år en person förväntas att leva.
- Utbildning
Antal år en person förväntas gå i skolan.
- Inkomst
- Ojämnlikhet
Det är ojämnlighet mellan utbildning, inkomster och livslängd.
- Fattigdom
- Kön
Ojämnlikheter mellan könen i livslängd, arbetsmarknad och möjligheter.
- Hållbarhet
Landets sparande.
- Säkerhet

Med hjälp av en matematisk ekvation får man fram den slutliga human development index.

Human development index visar hur levnadsstandard är i Bangladesh och Nigeria. En av komponenterna i index är jämlikhet. Det finns ett starkt samband mellan jämlikhet och välbefinnande. Om ett land har hög ojämnlighet och låg human development index visar att kvinnors frihet är begränsad.

Ett annat sätt är att jämföra index över åren. Mikrokreditens syfte är att förbättra levnadsstandard. Om HDI som mäter välbefinnande har ökat beror en liten del på att mikrokrediten har fungerat.

4. Analys

MFI

MFI är den viktigaste verktyg för mikrokrediten. Det är via MFI som mikrokrediten når ut till behövande. Det finns fem indikatorer som indikerar att MFI har fungerat dåligt och dessa är låntagarbeteende i form av uteslutning och ingen deltagande, avhopp, misskötsel, överlappning och användning av informella finansieringar.

Eftersom alla dessa indikatorer på misslyckande beror på att MFI har misslyckats med att möta efterfråga från klienter ska vi jämföra vilka regleringar i undersökningsländer som reglerar MFI till att anpassa sina produkter efter efterfråga. Att jämföra resultat på dessa fem indikatorer är mindre pålitligt då vissa data saknas helt, därför jämför vi MFI:s verksamhet i respektive land.

I Nigeria finns det cirka 160²² registrerade MFI i landet. Nigeria har en folkmängd på 150 miljoner och 30 % av dessa lever under extrem fattigdom. Om bara 30 % av befolkningen fördelar sig på 160 MFI ser vi att det inte räcker. MFI har inte funnits länge i Nigeria, därför har regeringen att satsa på att öka antalet MFI istället för regleringar för befintliga MFI. De viktigaste punkterna är att ge rättighet till att öppna flera MFI samt uppmuntrar att lokala myndigheter att investera i dessa och uppmuntra folk att använda mikrokrediter.

I Bangladesh finns det cirka 1802²³ MFI och folkmängden på 160 miljoner. En stor skillnad från Nigeria när det gäller antalet MFI. Eftersom MFI redan är etablerad i Bangladesh har regeringen skrivit lag på hur MFI ska bedriva sin verksamhet. Lagen om mikrokrediten är till för att ena MFI i Bangladesh. Samma regler ska gälla för alla. Med regler syftar de på skötsel av MFI som ett företag. Det enda som nämns om låntagare är att MFI ska hjälpa låntagare med att låna, spara och ge nödvändig information. Allt annat som skälig ränta, lånebelopp, återbetalning bestäms fortfarande av MFI.

---

²² www.microfinancenigeria.com

²³ www.grameenfoundation.org

Att Bangladesh har lagar²⁴ för MFI betyder det inte att mikrokredits effektivitet har ökat. De mest väsentliga orsaker för resultatet är fortfarande detsamma som innan regleringen tillkom. Dessa bestäms fortfarande av MFI. Vilket leder till att programmen som MFI erbjuder är fortfarande inte är anpassat efter efterfråga från låntagarna och misslyckandet är ett faktum.

Nigeria har inte regleringar för MFI då fokuserar först och främst på att öka antal MFI i landet²⁵. Men i framtiden bör de ha regleringar för mikrokrediten för att undervika de fem indikatorer på misslyckade. En produkt för alla håller inte i längden. Om effektiviteten på mikrokrediten ska öka måste MFI vara bättra på att ge individuell anpassad lån till låntagare.

Att Bangladesh har misslyckats med MFI beror på att de inte har anpassat sina produkter efter efterfrågan. Det har lett till att återbetalningen av lånen har misslyckats. Nigerias MFI har valt att samarbeta med staten och anpassat sina produkter efter efterfråga och haft positiv respons.

Räntenivå

Räntekostnad är högre hos MFI än vanliga banker. MFI räknar ränta på ett annat sätt, här följer ett exempel för hur den genomsnittliga räntekostnaden kan se ut i Bangladesh och Nigeria.

Tabell 1. Räntenivå i Bangladesh och Nigeria²⁶

	Bangladesh	Nigeria
Kostnad för utlåning	12 % -15 %	-
Administrationskostnad	15 % -25 %	-
Risk för misslyckande	2 %	-
Kapitalisering	6 % -8 %	-
Ränta	35 % -50 %	32 % -48 %

Den officiella uttalande från Bangladeshs är att räntenivå ska ligga på 27 %. Men undersökningar visar att räntan ligger mellan 35 % till 50 %. I Nigeria är räntan mellan 32 till 48 %.

Med en ränta på dessa nivåer blir lånet svårt att betala tillbaka för låntagare. Mikrolåns effekt förstörs av den höga räntenivån. Hur ränta ska betalas är olika, ibland veckovis ibland månadsvis, men med en hög

²⁴ www.mra.gov.bd/images/mra_files/mra_act_2006_english.pdf

²⁵ www.g24.org/anyanwu.pdf

²⁶ The case of the Nigerian microfinance policy measures, institutions and operations (2008)
www.grameen-info.org

ränta blir det mer fokusering på att tjäna pengar till att betala ränta. Att låntagarna i undersökningsländer har svårighet att betala lånet beror på att de inte har pengar till amortering efter att ränta är betald.

Investering och lån

Det viktigaste en entreprenör gör är att se möjligheter på marknaden. När en låntagare får sina pengar i handen måste de kunna göra en bra investering med pengarna.

I Nigeria lånar man ut olika lån till olika ändamål, jordbruk, tillverkning, handeln, service och annat. Om dessa pengar har använts på rätt ställe eller inte finns det inga resultat på. Däremot har Nigerias MFI fokusera specifikt på jordbrukssektor som är ett mikrokredit projekt sponsrad av staten. Eftersom mikrokrediter är ganska ny och litet är ett nationellt program lättare att genomföra. MFI som är sponsrad av staten gav låntagare möjligheter att investera i jordbruk. Mer än 60 % av mikrokrediten består av jordbrukssektor i Nigeria.

I Bangladesh har 57 %²⁷ av lånen använts till jordbruk, tillverkning, handeln mm. Men 45.3 % har använts till andra ända mål som inte ger intäkter, som giftermål, begravning, renowing av hus.

När det gäller lån finns det ingen pålitlig information på hur många procent som är grupp lån och vilka är individuellt lån. Eftersom pålitliga information saknas i både sektioner får vi använda andra sätt att förklara dessa komponenters roll i mikrokredit. Bortse från andra faktorer, båda investering och lån påverkar återbetalningen av lån. Om en investering i en verksamhet har varit framgångsrik blir det inte problematisk för låntagare att betala tillbaka lånet. Detsamma gäller för lån, eftersom grupplån har en bättre påverkan på verksamhet och ökar effektiviteten. Detta betyder att återbetalningsförmåga ökar. Genom att analysera återbetalningsförmåga hos båda länder bör vi kunna se hur effektiv investering och lån har varit i Bangladesh och Nigeria.

Återbetalnings nivå världen över är ungefär 95- 98 %²⁸. Men det beror inte på att investering har varit lönsam eller att lån har varit effektiv. De flesta mikrokrediter har kort återbetalningsperiod, ibland kräver att första återbetalning sker redan en vecka efter lånet. Under tiden har låntagare inte hunnit etablera verksamhet som ger inkomster. Vilket leder till att låntagare måste ta ett nytt lån från en annan MFI för att täcka den första återbetalningen. Eftersom ingen säkerhet krävs för mikrokrediter kan låntagare ta flera lån. Detta är förklaring till varför återbetalningsnivå är hög, det betyder inte att mikrokreditens effekt har varit bra. I Bangladesh har mer än 60 % av låntagare i en lånefälla i form av lån på lån. I Nigeria är siffra lägre, detta beror på att mikrokrediten i jordbrukssektor har varit effektiv.

---

²⁷ Does microfinance reduce poverty in Bangladesh? New evidence from household panel data.(2010)

²⁸ www.grameenfoundation.org

Ekonomisk frihet

För att se skillnaden mellan Bangladesh och Nigerias ekonomiska frihet analyseras de 10 komponenten som ekonomisk frihet består av.

Tabell 2. Ekonomisk frihet i Bangladesh och Nigeria²⁹

	Bangladesh (2010)	Nigeria (2010)
Affärsfrihet	65	51,6
Handelsfrihet	58	65
Skattemässigfrihet	72,7	84,4
Regeringsutgifter	92,4	73
Monetärfrihet	68,6	73,5
Investeringsfrihet	55	40
Finansiellfrihet	20	40
Egendom (ägande rätt)	20	30
Arbetskraft	54,3	84,5
Fritt från korruption	24	25
Total ekonomisk frihet	53	56,7

Enligt ”index of freedom” har Bangladesh en ekonomisk frihet på 53 och Nigeria har en ekonomisk frihet på 56.7. Det är efter 2006 Som Nigeria gick om Bangladesh i ekonomisk frihet, men båda länderna ligger under medelvärde. Men om vi tittar på de 10 komponenter som ekonomisk frihet består av ser vi en större skillnad mellan dessa komponenter.

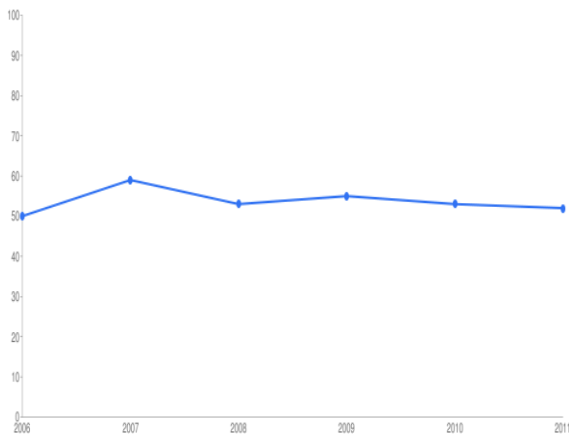
De komponenter som påverkar mikrolåns effekt mest enligt index of freedom är affärsfrihet, handelsfrihet, egendom och fritt från korruption då dessa komponenter påverkar små verksamheter av olika slag.

²⁹ www.heritage.org/Index

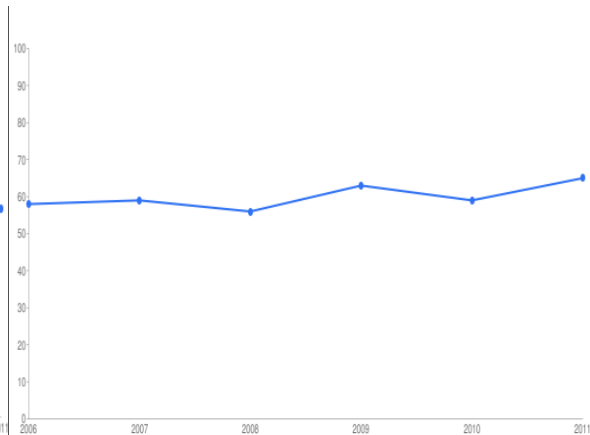
Att starta verksamhet är lättare i Bangladesh än Nigeria. Men båda har ganska låga siffror i den komponenten.

I Bangladesh har inte lagen om affärsfrihet tillämpats på ett effektivt sätt och den osäkerhet som det bidrar till leder till att det blir dyrt att starta företag. I Nigeria har försökt förnya lagarna, men misslyckats.

Graf 1. Affärsfrihet Nigeria

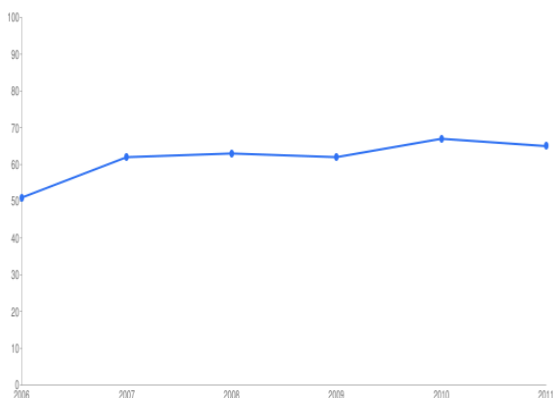

Graf 2. Affärsfrihet Bangladesh

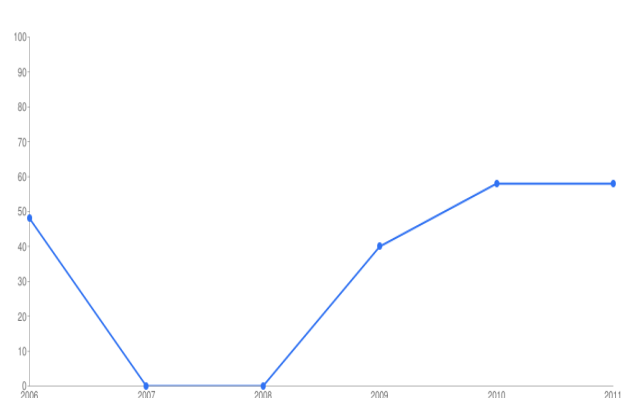

Frihandeln är viktig för att personer ska kunna sälja sin produkt för att undvika överproduktion, men nivå här är också ganska låga. En viktig del för frihandeln är tull. I Bangladesh ligger tullen på 11 % och i Nigeria ligger tullen på 10 %. (data för Bangladeshs handelsfrihet saknas mellan 2007- 2008, handelsfrihet var aldrig 0)

Graf 3. Handelsfrihet Nigeria

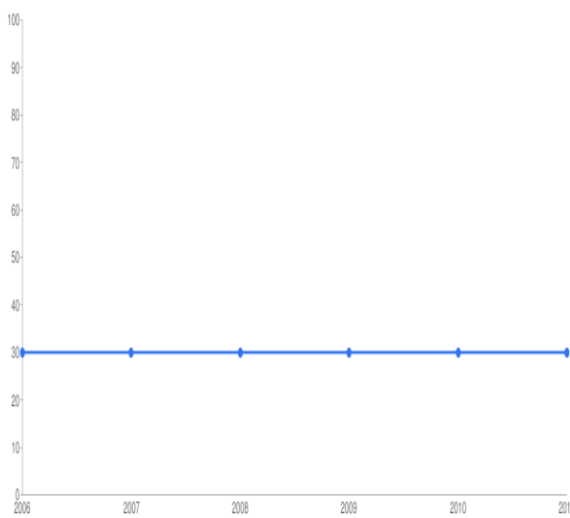
Graf 4. Handelsfrihet Bangladesh

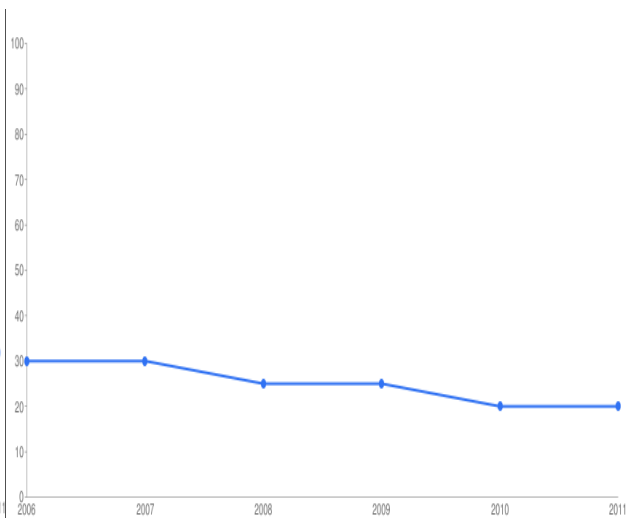
Tanken är att låntagarna ska få låna ett belopp och investera på ett sätt som ger framtida inkomst. Men i detta fall syftar man på investering av större skala. För småbelopp som mikrokrediter består av är komponenten mindre pålitlig.

Båda länderna har låga siffror i egendom och fritt från korruption. Dessa två komponenter hänger ihop då det är svårare att förhåva sig i ett samhälle som har hög grad av korruption. Om det blir tvistemål om en egendom och domare tar mutor av en konkurrent blir det svårt att få rätt om det blir en tvist.

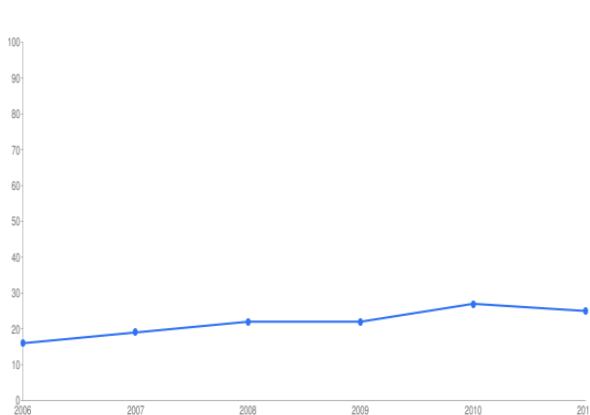
Graf 5. Egendomsrätt Nigeria

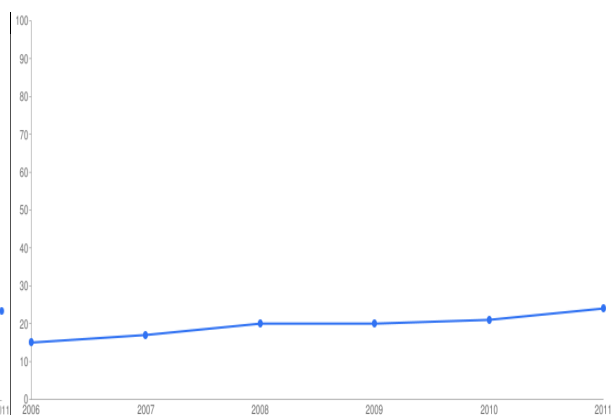
Graf 6. Egendomsrätt Bangladesh

Graf 7. Fritt från korruption Nigeria³⁰

Graf 8. Fritt från korruption Bangladesh

³⁰ www.heritage.org

Könsroller

För att förstå köns påverkan på mikrokredits effekt i Bangladesh och Nigeria analyseras länder med hjälp av ”human development index”³¹.

Tabell 3. Human development index i Bangladesh och Nigeria

	Bangladesh (2010)	Nigeria (2010)
Hälsa	66,9	48,4
Utbildning	4,8	5
Inkomst	7,4	7,7
Ojämnlighet	0,331	0,246
Fattigdom	0,291	0,368
Kön	0,734	-
Hållbarhet	23,7	-
Säkerhet	10,1	14,2
Human development index	0,469	0,423

Bangladesh har en högre human development index än Nigeria. Men förklaring till att index för Nigeria är lägre kan vara att två komponenter saknas. Human development index visar bara välbefinnande för befolkning.

Undersökningar visar att kvinnor är bättre på att fördela pengar och levnadsstandard förbättras när pengar fördelas bättre på olika behov. Därför är det avgörande för kvinnor i dessa länder att komma ut på arbetsmarknaden. I en av komponenterna i human development index är könen, den stora olikheten mellan könen i livslängd, möjlighet i livet och på arbetsmarknaden. I Bangladesh är resultat 0,734 på en skala på max 1, vilket betyder att ojämnligheten är relativt hög.

Men det finns tyvärr inga data för ojämnligheter mellan könen i Nigeria. Men om vi tittar på Nigeria grannländer som är Benin, Kamerun och Niger ligger deras ojämnlighet mellan könen på respektive 0,759, 0,763 och 0,807. Dessa länder har liknande sociala och kulturella strukturer som Nigeria, vilket bör betyda att Nigerias kön- komponent inte är signifikant avvikande från dessa siffror. Om vi tar

³¹ www.hdrstats.undp.org/

medelvärde på värde från dessa tre länder bör Nigerias kön komponent ligga runt 0,77. Det går tyvärr inte att vara helt säker på den siffra, men om flera länder än de närliggande landen runt Nigeria adderas i beräkning riskera resultat att bli felaktigt då sociala och kulturella skillnader avviker mer.

Resultatet visar att båda länder har en hög nivå på ojämnligheter på könen. Vilket betyder att kvinnor har små möjligheter att gå ut på arbetsmarknaden. Om vi kopplar det till mikrokrediten betyder det att kvinnor har lite möjlighet att få ta ett lån och starta en verksamhet. Men i båda Bangladesh och Nigeria är kvinnliga låntagare fler än manliga. Enligt teori är kvinnliga låntagare bättre på att spendera pengar på hushållen och förbättrar levnadsstandard. Vilket betyder att human development index borde ha ökat sen mikrokrediten tillämpats.

Tabell 4. Utveckling av human development index mellan 2005-2010

	Bangladesh (HDI)	Nigeria (HDI)
2005	0,432	0,402
2006	0,441	0,410
2007	0,449	0,412
2008	0,457	0,416
2009	0,463	0,419
2010	0,469	0,423

Som tabellen visar har HDI ökat i båda länderna. Ökningen i dessa två land kan inte bara bero på mikrolåns effekt, men en liten del av ökningen i Bangladesh borde kunna förklaras av de 5 % av låntagarna som lyckats med mikrokrediten. I Nigeria beror en liten del av ökningen på lyckat investering i jordbrukssektor.

5. Slutsats

Nigeria har lyckats använda mikrokrediten bättre. Det är flera procent av låntagare som har lyckats få en bättre levnadsstandard med hjälp av mikrokrediten i Nigeria än Bangladesh. Att Nigeria har lyckats bättre med mikrokrediten beror på flera institutionella faktorer.

Efter att ha jämfört olika institutionerna mellan Bangladesh och Nigeria ser vi att skillnaden inte är signifikanta i ekonomisk frihet, familj och lån. Men mer avvikande skillnader hittar vi i MFI och investering.

En viss grad av ekonomisk frihet krävs för att låntagare ska kunna bedriva en verksamhet. Om inte det villkoret är uppfyllt strider det mot själva grundtanken med mikrokredit, att via entreprenörskap förskaffa sig en inkomstkälla. Skillnaden i ekonomisk frihet i Bangladesh och Nigeria skiljer sig inte tillräckligt för att vara den avgörande institutionen för olika slutresultat. Inte hellre skiljer de fyra mest väsentliga komponenter affärsfrihet, handelsfrihet, äganderätt och fritt från korruption tillräckligt från varandra för att vara avgörande komponenter.

Båda Bangladesh och Nigeria har en vanlig familjstruktur för u-länder. Ojämnlikhet är hög och kvinnornas frihet är begränsad. Men data visar att de flesta låntagare i båda länderna är kvinnor vilket borde förbättra HDI som mäter välbefinnande. Undersökningen visar att HDI har ökat i båda länderna. Hela ökningen beror inte enbart på mikrokrediten, men en liten del av ökningen kan förklaras med resultat från mikrokrediten.

Lånesätt är lika hos båda länderna, individer kan välja ett individuellt lån eller ansluta sig till en grupp.

När det gäller MFI finns det avgörande skillnaden i storleken. Mikrokrediten i Bangladesh har funnits i längre tid än i Nigeria och utbredning är större. Det är lättare för behövande att få ett lån i Bangladesh än Nigeria. Men MFI i Bangladesh har blivit ett slags kaos till låntagarnas nackdel. Bangladesh regering har för några år sen skrivit regleringar som ska gälla för MFI, men dessa regleringar gäller bara skötsel av MFI. Problem som gäller den höga räntenivån är fortfarande upp till MFI att avgöra.

Investering som är en av de viktigaste komponenter i låneprocess är avgörande för låntagares framtida inkomst. I Bangladesh är det upp till individen eller gruppen att själva välja en investering. Men i Nigeria har regeringen bestyrkt ett program som uppmuntrar till investering i jordbruk. I detta fall har man både använt sin lokalkännedom och komparativ fördel. Nigeria är ett jordbrukssamhälle, genom att förbättra sin produktions steg i jordbrukssektor har man ökat jordbruksproduktion.

Misslyckandet i Bangladesh beror på den svaga länken mellan MFI och investering. I Nigeria har MFI anpassat sina produkter efter marknaden då de valde att samarbeta med regeringen och uppmuntrat låntagare att investera i jordbruk.

I det här fallet beror på Bangladesh och Nigeria olika resultat på mikrolåns effekt på MFI och investering. När andra institutioner i undersökningsländer är relativt lik varandra ser vi störst skillnad i dessa två institutioner. Men att dessa två institutioner är avgörande för resultat i dessa två undersökningsländer betyder inte att dessa två institutioner är avgörande för resultat för mikrokrediter världen över.

Mikrokrediten består av flera institutioner som korrelerar och påverkar varandra. Att välja en institution för lyckat resultat är omöjlig då institutioner måste samarbeta med varandra för bästa resultat. Som vi ser i teori finns det några punkter som institutioner kan jobba med för lyckat resultat. I MFI handlar det om effektivitet av verksamheten och anpassa sina produkter efter efterfråga. En annan aspekt är att minska transformation av MFI. Att man transformerar MFI förbättrar inte resultat och ofta överträder dessa MFI själva grundtanken med mikrolån då vinstmaximering blir viktigare än att hjälpa behövande. En annan del som vi borde tänka på är fördelning av resurser. Att MFI föredrar att låna till kvinnor är att kvinnor väljer att spendera pengar på nödvändiga saker som kommer till nytta för hela familjen, en mer effektivt resursfördelning.

Med ett lån i handen kan fortfarande mänskliga faktorer förstöra resultatet. Mänskliga faktorer är inblandat i alla institutioner som har analyserats i uppsatsen. Genom att ändra dessa kan effektiviteten av mikrokrediten förbättras.

6. Referenser

Tazul, Islam (2007). *Microcredit and poverty alleviation*. Ashgate publishing group

Henry, Carla Lapenu, Cecile Zeller, Manfred (2003). *Microfinance poverty assessment tools*. World bank publications

Ledgerwood, Joanna White, Victoria (2006). *Transforming microfinance institutions: Providing full financial services to the poor*. World Bank publications

Daley-Harris, Sam (2002). *Pathways out of poverty: innovations in microfinance for the poorest families*. Kumarian Press, Incorporated

Israel Kirzner (1973). *Competition and entrepreneurship*. University of Chicago press

C. M. Anyanwu (2004). *Microfinance institutions in Nigeria: policy, practice and potentials*. Central Bank of Nigeria, Abuja, Nigeria. <http://www.g24.org/anyanwu.pdf> (2011-05- 29)

Thomas Dickter (2007). A second look at microfinance- the sequence of growth and credit in economic history. <http://www.cato.org/pubs/dbp/dbp1.pdf> (2011-06-06)

Anayo Nkamnebe (2008) *Women and Micro Credit Financing in Nigeria: Implications For Poverty Alleviation and Fight against Vulnerability*. Nnamdi Azikiwe University, Nigeria. http://www.africa-platform.org/sites/default/files/resources/nigeria_women_and_micro_credit_financing.pdf (2011-06-05)

B. O. Iganiga (2008) *Much ado about nothing: the case of the Nigerian microfinance policy measures, Institutions and Operations*. Department of economics, Ambrose Alli University, Ekpoma, Nigeria. <http://www.krepublishers.com/02-Journals/JSS/JSS-17-0-000-000-2008-Web/JSS-17-2-089-08-Abst-Text/JSS-17-2-089-08-717-Iganiga-B-O/JSS-17-2-089-08-717-Iganiga-B-O-Tt.pdf> (2011-06-01)

B. Gutiérrez-Nieto, C. Serrano-Cinca, C. Mar Molinero (2008- 2009). Social Efficiency in Microfinance Institutions. *The Journal of the Operational Research Society* (Vol. 59, No. 1 - Vol. 60, No. 12)
Tillgänglig J- store

Bangladesh authority (2006). *översättningar av regleringar av MFI*. http://mra.gov.bd/images/mra_files/mra_act_2006_english.pdf (2011-06-04)

Richard L. Meyer (2002). The demand for flexible microfinance products: lessons from Bangladesh. *Journal of International Development* 14 (2002) sida 351–368
Tillgänglig Econpapers

Erica Field (2008) Repayment frequency and default in microfinance: evidence from India.
Journal of the European Economic Association april -maj 2008, v. 6 pp. 501-09
Tillgänglig J-store

Katsushi s Imai, Shafiul Azam (2010). Does microfinance reduce poverty in Bangladesh? New evidence from household panel data.
<http://www.rieb.kobe-u.ac.jp/academic/ra/dp/English/DP2010-24.pdf> (2011-06-06)

Microfinance Nigeria
<http://www.microfinancenigeria.com/about/> (2011-06-06)

Human development
http://hdr.undp.org/en/media/HDI_2008_EN_Tables.pdf (2011-06-06)

Grammen bank
http://www.grameen-info.org/index.php?option=com_content&task=view&id=28&Itemid=108
(2011-06-06)

Index of economic freedom
<http://www.heritage.org/Index/> (2011-06-06)

Nigeria jordbrukssektor
<http://www.africasia.com/uploads/Zamfara%20State%20Nigeria.pdf> (2011-06-06)

Global vision
<http://www.globalenvision.org> (2011-06-06)

Grammen foundation
<http://www.grameenfoundation.org/> (2011-06-05)

Tom Heinemann (2007) *The micro debt*.
http://svtplay.se/v/2336657/uppdrag_granskning/del_6_av_23?sb,p103536,2,f,-1 (2011-06-05)

Mixmarket
<http://www.mixmarket.org/mfi/country/> (2011-06-06)

World bank
<http://data.worldbank.org/country/nigeria> (2011-06-06)
<http://data.worldbank.org/country/bangladesh> (2011-06-06)